

Augusztusi tűzgömbök

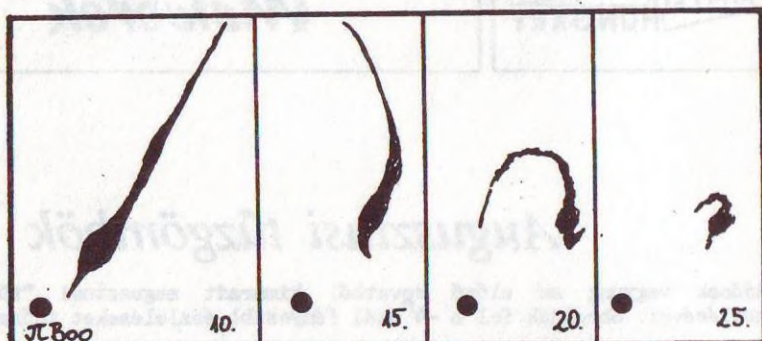
Adósak vagyunk az előző rovatból kimaradt augusztusi "tűzgömparádé" közlésével. Soroljuk fel a -4^m -nál fényesebb észleléseket időrendben:

Észlelő	Helyszín	Időpont	Fényesség
Voith P.-Nagy Z.	Dág	08.11. 20:31:02 UT	-4^m
Voith-Nagy-Wieszt	Dág	08.11. 22:36:05	-4
Petrovics P.-Kocsis A.	Balatonkenese	08.11. 22:39	-6
Hidi Zsolt	Felsőzsolca	08.12. 01:29:00	-5
Wieszt K.-Tepliczky I.	Dág	08.12. 22:39:40	-7
Nemes Attila	Békéscsaba	08.13. 21:21:09	-4
Nagy Z., A. és A.-né	Budapest	08.14. 20:14	-5
Hidi Zsolt	Felsőzsolca	08.17. 00:00 (?)	-5
Kiss-Héri-Szabados	Csákberény	08.17. 01:00:35	-5
Hidi Zsolt	Felsőzsolca	08.19. 23:00:52	-6
Sárnecky Krisztián	Sülysáp	08.29. 19:50 (?)	-5
Vetési Attila	Sülysáp	08.30. 21:15 (?)	-5

Listánkban csak azokat soroltuk fel, akik külön beszámolót küldtek. A Perseidák maxima környékén a tűzgömbök nagy száma érthető. Néhány érdekesség a leírásokból: A 11-én Dágon másodikként észlelt jelenség (22:36:05) az útja során kék színű volt, a felrobbanáskor vörös szín is látszott. Eltűnése után binokulárral 3 percig megmaradó nyomjelenséget hagyott. Az időpontok és a leírás összevetésével valószínűleg Balatonkenesén is ugyanezt látták — még ha az időpontokból nem is derül ki egyértelműen!

Kispesten egy "családi tűzgömböt" láttak Nagyék 14-én koraeste. A tűzgyólyó fecskéfarkú, kettős nyomot húzott maga után. Feje sárga volt, vörös "lökésfronttal", "farkincái" pedig kékessárgák. Utóbbit a városfények ellenére szabadszemmel 4 s-ig, binokulárral további 30 s-ig lehetett figyelmen kívül kísérni. Sodródása jól látható, amit a mellékelt rajz is visszaad. Útjának végén "hagyot puskant", és levált belőle egy kb. 3¹-s darab, amely az eredeti irányhoz képest 30°-os szögben haladt tovább ívelt pályán!

Hidi Felsőzsolcán felhőrezen át észlelt egy kappia cygnida tűzgömböt 16-án. Három éjszakával később ugyancsak ő látott egy -6^m -s jelenséget. Útjának háromnegyedénél anyagdarabok váltak le róla, s az út végén szinte "elporladt". (Szép színes rajz is készült róla, de ennek közlése — érthető okokból — nehézségekbe ütközik.) A szimultán rádiós észlelés eredménye: a tűzgömb mindössze egy gyenge, 8 s-os, 1 int. vételt okozott. Láthatóan kedvezőtlen helyen tűnt fel az adó-vevő irányához képest.

Sárneckzy K. 29-én estéről a következő beszámolót készítette: "Mintegy megérsésre fordultam meg, a jelenségből kb. másfél másodpercnyit láthattam. Fényessége kb. -5^m , sebessége $10^0/s$, vagyis nagyon lassú, tipikus kappa cygnida. (A radiáns a Véga mellett lehet.) Feje kb. $15'$, másfél fokos csóvát húzott maga után. Útjának végén durván 15 ugyanolyan sárga anyagdarabka vált le, mint maga a tűzgömb. A fő mag ezután 0,2 s-mal később kihúnyt, de az anyagdarabok kicsit tovább izzottak, színük sárgából vörösbe váltott. Különbözőbb maradandó nyoma nem volt."

Végül ugyancsak Súlysápon történt 30-án egy tűzgömb lejegyzése (Vetési A.). A Hold felett szinte "vízszintesen" egy igen fényes, nagyon lassú jelenség húzott el. Először egy nagyobb darab vált le róla, majd egy kisebb, a végén pedig szikrázni kezdett. Időtartama 3,5 s, színe nagyon fényes fehér. Nyoma még a holdfény ellenére is 6 s-os volt; a pálya berajzolása a Hold közelsége miatt lehetetlen.

MMTÉH-találkozó Kaposvárott

A kaposvári bemutató csillagvizsgáló adott helyt november 10-én a meteor-megfigyelők legutóbbi találkozásának. Ezen az egykor sűrűn látogatott helyszínen hosszú évek óta először volt országosnak mondható amatőr csillagászati rendezvény. (Szerencsére a csillagda "átvészelt" az esztendőket, és a jövőben kihasználható lehetne.) Sajnos a vártnál kevesebben, mintegy 25-en jöttek el találkozóinkra. Aki a közlekedési nehézségek (köd, vágányzár) ellenére mégis megjelent, gazdag programban lehetett része. Íme az elhangzottak időrendi sorrendben:

A kaposvári csillagda története (Hevesi Z.), A meteorozás aktuális hírei (Tepliczky I.), Nyári meteorészlelés Felsőzsolcán (Fekete J.), Az MMTÉH meteorfotó archívuma (Hevesi Z.), Meteorok fényképezése gázhiperszenzibilizált filmekkel (Csizsár T.), Violauban jártunk (Spányi P.), Bemutatkozik a távcsőkészítési rovat (Dán A.), Beszélgetés a rádiós meteorészlelésről (Horváth Gy.), Észlelési és rendezvényajánlat (Tepliczky I.), Nyári amatőr csillagász biciklitúra — Oracsbitu '90 (Spányi P.), Meteoritbecsapódások kísérleti vizsgálata (Czirbik S.), Meteoradatok tárolása és feldolgozása PC-n (Süle G.).